

A HTMT HÍREI

Elérhetővé vált a Muravidék településeinek etnikai és felekezeti statisztikája (1870-2002)

Az MTA Társadalomtudományi Kutatóközpont Kisebbségkutató Intézetének honlapján elérhetővé vált a Muravidék (Szlovénia) településeinek etnikai és felekezeti statisztikája, 1870-2002 adatbázis, amelyet Sebők László állított össze...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

Papp Z. Attila – Márton János – Szerbhorváth György: A nemzeti integráció magyarországi elfogadottságának és támogatottságának vizsgálata

Az MTA Társadalomtudományi Kutatóközpont Kisebbségkutató Intézete 2017-ben elemzést készített az NSKI megbízásából a nemzeti integrációról, illetve a határon túli magyarok magyarországi megítéléséről. Papp Z. Attila, Márton János és Szerbhorváth György: A nemzeti integráció magyarországi elfogadottságának és támogatottságának vizsgálata c. kutatási beszámolója alább olvasható...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

AUSZTRIA

60 éves a Kismartoni Egyházmegye

1960. augusztus 15-én kelt XXIII. János pápa bullája, amely létrehozta az önálló római katolikus egyházmegyét Burgenland területén. Az évfordulót a koronavírus-járvány miatt szűkebb körben ünnepelte meg az egyházmegye papsága a hívekkel közösen. Az ünnepségek Augusztus 14-én Loretom/Loretto bazilikájában kezdődtek, ahol este Ägidius Zsifkovics megyés püspök vezetésével ünnepi szentmisét celebrált a papság. Ezt az egyházmegye főpásztora vezetésével gyertyás körmenet követte a hálaadás jeléül hívek és papság részéről. Az ünnepi szentmisén Zsifkovics püspök felidézte az egyházmegye megalakulásának történetét: 1921-ben, Burgenland Ausztriához csatolásakor a Győri és Szombathelyi Egyházmegyéből 6-6 esperesi kerület került Ausztriához...” Forrás: Volksgruppen.orf: [teljes cikk >](#)

Rádióinterjú: Ünnepi gyógynövényáldás Alsóőrben

Immár hagyomány, hogy Nagyboldogasszony napján az ünnepi szentmise alkalmával gyógynövényáldásra is sor kerül az alsóöri magyar katolikusok körében. Idén negyedik alkalommal zajlott a szertartás, amelyet Szűz Máriához és Szent János apostolhoz is kötnek. [...] Gáspár Adalbert plébános a Nagyboldogasszony-napi gyógynövényáldás vallási és népi gyökereiről:...” Forrás: Volksgruppen.orf: [teljes cikk >](#)

ROMÁNIA/ERDÉLY

Felmérés: milyen korban hagyják el a romániai fiatalok a családi otthont?

Jelentős különbség van Romániában aközött, hogy a lányok mikor hagyják el a családi otthont, és a fiúk milyen korban költöznek el szüleiktől – derül ki az Eurostat friss felméréséből. A 2019-es statisztikai adatok szerint a romániai fiatalok körében a lányok átlagosan 25,7 évesen, a fiúk pedig 30,3 évesen önállósodnak és kezdenek új életet. A nemek közötti különbség nálunk volt a legnagyobb Európában, majd Bulgária (27,6 és 32,1), Horvátország (29,9 és 33,6), Lettország (24,8 és 28,1), Magyarország (25,8 és 28,5) és Szlovákia (29,6 és 32,1) következett. A felmérés megjegyzi: gyakran a magánéleti helyzetű, tanulmányoktól, pénzügyi önállóságtól, a munkaerőpiactól, lakhatási feltételektől függ, hogy ki mikor költözik el szüleitől, de kulturális vonatkozásai is lehetnek...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Elmarad a béremelésük – a tanárok szerint kérdésessé vált a tanévkezdés

Az állami költségvetés állapota nem teszi lehetővé a tanárok előre hozott fizetésemelését, jelentette ki pénteken Ludovic Orban. A miniszterelnök az iskolakezdés bojkottálásával fenyegető pedagógus szakszervezetnek üzent. A szakszervezet közleménye rámutat: a tanévkezdés előtt két héttel a kormány a költségvetés-kiigazításról szóló tervezetben azt javasolja, hogy a tanárok ne kapják meg a szeptember elsejétől esedékes 14 százalékos fizetésemelést, amely megközelítőleg plusz 300 lejt biztosítana nekik. A

szakszervezetek szerint ez a tisztelet hiányát jelzi a pedagógusok munkájával szemben, akik a koronavírus-járvány előidézte helyzetben nagy erőfeszítéseket tettek, hogy biztosítsák a gyerekeknek az oktatáshoz való jogot, és az új tanévben szintén nagy megpróbáltatások elé néznek a megváltozott körülmények miatt, és a fertőzés kockázatának is ki lesznek téve. A tanügyi alkalmazottak elégedetlenségét az is tetézi, hogy más kategóriákhoz tartozó alkalmazottak fizetését emelte a kormány...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Közel ezer erdélyi magyar nő indul az önkormányzati választásokon

Az RMDSZ Nőszervezet fontos eredménynek tartja, hogy az idei helyhatósági választásokon 911 erdélyi magyar női jelölt indul – közölte szerdán a szervezet. Céljuk az, hogy évről-évre több nő vegyen részt a közéletben, a döntéshozatalban. Az RMDSZ listáin a befutó helyek 16 százalékát (378 személy) foglalják el nők, akik közül 11-en polgármesterjelöltek és 38-an megyei tanácsos-jelöltek. Összesen 16 megyében indulnak magyar női jelöltek az önkormányzati választásokon, jelenlétük a szórványban sem elhanyagolható – tájékoztatott a nőszervezet...” Forrás: E-nepujtag.ro: [teljes cikk >](#)

Amiről nem beszélünk, pedig kellene: Székelyföld romatelepei

Székelyföldön legkevesebb 40 szegregátum van, ahol romák és nem romák élnek mélyszegénységben. Szakértővel beszélgettünk a probléma helyzetéről. Öt éve indult útjára egy projekt, amely a Székelyföldi mélyszegénység csökkentését tűzte ki célul, amely egy komoly felméréssel kezdődött, hogy kiderüljön melyek a legszegényebb régiók, települések. A projekt a Babeş-Bolyai Tudományegyetem és a Caritas munkatársainak közös munkája volt, amelyet a Transindex mutatott be a nyilvánosságnak. Az akkori adatokat megerősítette és pontosította a rá egy évre következő kutatás, amelyet a Nemzeti Kisebbségkutató Intézet végzett. Most ismét megkerestük Ludescher Lászlót, a Gyulafehérvári Caritas szociális tevékenységének ágazati igazgatóját, hogy képet kapjunk a székelyföldi nyomortelepek mai helyzetéről, a szervezetnek ezen a téren végzett szociális munkájáról. [...]A nyilvános közbeszédben ez a téma nem jelenik meg a maga bonyolultságában, a maga realitásában. „Nem egy népszerű téma, ritkán nyúlnak hozzá az újságírók is...” Forrás: Transindex.ro: [teljes cikk >](#)

A pandémia miatt sokan műalkotásokra költenek vakációzás helyett

A koronavírus-járvány dacára növekvő tendenciát mutat a műkincsek adásvétele a tavalyi évhez képest. A Digi24 számolt be arról, hogy egy, a vészhelyzeti állapot alatt szervezett aukción a festmények mintegy 90%-át értékesítették, körülbelül 1,25 millió euró értékben. [...] Megkerestük Székely Sebestyén Györgyöt, a kolozsvári székhelyű Quadro Galéria igazgatóját, hogy megtudjuk, követi-e az általános tendenciát az erdélyi műtárgy kereskedelem is, illetve mivel magyarázható a fellendülés. Elmondása szerint arra számítottak, hogy a megszokott elvárásokhoz képest csak 25 százalékos eladást tudnak elérni, viszont végül 120 százalékos eladásokat értek el. A galéria kínálatának iránya nem változott, továbbra is az erdélyi művészet, pontosabban a két világháború közöttire és az ezt követő periódusra koncentrált, viszont mégis gazdagabb anyaggal tudtak jelentkezni. Így szerzői rekordokat is sikerült elérniük: például Szolnay Sándornak egy 1937-es képe 7000 euróért kelt el, Benczédi Sándor terrakottáira pedig 1000 euró értékben licitáltak, és Kusztos Endre munkái is rekordot döntöttek – [...] A két aukció során észrevettek egy másik érdekes tendenciát is a Quadro Galériában: megjelent egy olyan vásárlói réteg, amely nem kereskedelmi megfontolásból vásárolja meg az alkotásokat, hanem mert tetszik neki az a bizonyos képzőművészeti munka. Ez a műélvező vásárló réteg az alacsonyabb árkategóriájú, 1000-500 euró közötti munkákat vásárolja...” Forrás: Transindex.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

A BBTE Románia egyetlen egyeteme, amely felkerült a Sanghaji listára

A kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetem (BBTE) a romániai egyetemek közül egyedülként került fel a rangos, hagyományos Sanghaji listára (Academic Ranking of World Universities); a BBTE az egyetemek nemzetközi rangsorában 2020-ban a 701-800. helyen szerepel. A világszerte közel 30.000 működő egyetem közül mintegy 2000 érte el az elemzéshez szükséges akadémiai szintet, és 1000 rendelkezik olyan szintű nemzetközi láthatósággal és impakttal, hogy belekerüljön a rangsorba. [...] „A hír egyszerre tölt el örömmel és aggodalommal. Örülök, hogy a BBTE jelen van, Ez annál is inkább figyelemre méltó a BBTE tekintetében, mivel a rangsorolás csak a természet- és a társadalomtudományok komponensét veszi figyelembe, míg a BBTE-n hét kar a művészetek/humán tudományok területén működik. [...] Aggodalommal tölt el azonban, hogy a BBTE az országból egyedülként szerepel a listán – nyilatkozta dr. Daniel David egyetemi tanár, a BBTE rektora...” Forrás: Transindex.ro: [teljes cikk >](#)

Interjú: Az egykori Melody Szálló várja majd a kolozsvári néptánc szakos hallgatókat

Néhány minimális átalakítással a 2020/2021-es tanévben elkezdődhet a táncművészeti és táncpedagógiai oktatás a Sapientia Alapítvány által nemrég megvásárolt egykori Melody Szálloda épületében. A Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem szakának első évfolyamára „színes csapat” gyűlt össze, a meghirdetett helyekre kétszeres volt a túljelentkezés – értékelt a Maszolnak dr. Tonk Márton, a felsőoktatási intézmény kolozsvári karának dékánja. Benéztünk a Kolozsvár főterén található patinás épületbe, a dékánt pedig az egyetem terveiről kérdeztük. [...] A szak gyakorlati órái, a táncpróbák mind itt fognak zajlani. Használni fogja a termet az Erdélyi Magyar Hagyományok Háza is, amely ugyanebben az ingatlanban fog működni. [...] Nagy reményekkel néz a

néptánc szak elindítása elé dr. Tonk Márton, „színes, motivált csapat” alkotja az első évfolyamot, a 10 tandíjmentes és 5 költség hozzájárulásos helyre kétszeres volt a túljelentkezés. „Van például magyarországi román lakta területről érkező diákunk, és jelentkezett udmurt diák is...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Csöbörösök ismét: már semmi sem emlékeztet a magyar múltra

Amint már leírtuk, Csöbörösök lakói mint-egy háromszáz éven át őrizték magyar nyelvüket, aminek biztosítéka volt az is, hogy a katolikus missziók révén még sikerült fenntartani a katolikus életet. A 18. század közepén többségük még magyarul beszélt, amint azt leírták róluk: „ezek a katolikusok a gyerekeiknek főleg a magyart tanítják meg, másodsorban a románt, harmadsorban a tatárt”. A magyarok 1768 és 1770 között az orosz–török háború során tűntek el Csöbörösökről. [...] „a 20. században már csak néhány magyaros eredetű családnév őrizte e keletre sodródott magyar közösség emlékét”. A Tiraszpolból délre vezető úton haladunk Csöbörösökbe. Kolhoz Lenina – az út szélén markáns cirill betűkkel jókora méretű felirat böngészhető egy sírkőre emlékeztető betonoszlopon. [...] A kivételes módon a Dnyeszteren túl alapított és három évszázadon át magyarságát és római katolikus hitét őrző legkeletibb csángó falura már semmi sem emlékeztet, senki sem emlékezik a településen. Nemcsak nekünk, hanem a helybelieknek is kurióznak tűnik, hogy magyar emlékeket keresünk...” Forrás: E-nepujsag.ro: [teljes cikk >](#)

Szent István online diákfesztivál iskolásoknak

Hamarosan igencsak érdekesnek ígérkező online eseményre kerül sor: augusztus 20-a és 23-a között a Heltai Gáspár Könyvtári Alapítvány, a Szarkaláb Kulturális Egyesület, valamint a SZINT Egyesület Szent István király emléke előtt tisztelegve szervez irodalmi-történelmi-művészeti diákfesztivált iskolásoknak. A rendezvény célja a nemzettudat és a nemzeti önbecsülés erősítése a fiatalok körében, Szent István örökségének továbbítása az elkövetkező generációknak. Amint azt a szervezők közleményében olvashatjuk, Szent István király szerepe felbecsülhetetlen, hite és nemzetépítő munkája példaértékű útmutatás a mai embernek. Az első királyunk tiszteletére meghirdetett művelődési diákfesztiválra a következő kategóriákban lehet jelentkezni: I. kategória: rajz. II. kategória: irodalom. III. kategória: zene. IV. kategória: kreativitás...” Forrás: E-nepujsag.ro: [teljes cikk >](#)

SZLOVÁKIA/FELVIDÉK

11 millió euró a független kultúrájának

11 millió euró támogatást kapnak a független művészek a kormánytól, jelentette be Natália Milanová (OLaNO) kulturális miniszter. Ebből félmillió eurót a Kisebbségi Kulturális Alap, 9,5 milliót a Művészeti Alap és 700 ezer eurót az Audiovizuális Alap oszthat szét. A segítség azoknak jár, akik a koronavírus-járványban nem jutottak állami támogatáshoz...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

100 ezerből 1551 pedagógusról találtak bejegyzést a bűnügyi nyilvántartásban

A legfőbb ügyészség által a bűnügyi nyilvántartásból feldolgozott 113 378 kivonatból 1551 pedagógusról találtak bejegyzést az elmúlt hónapokban – tájékoztattott Jozef Szabó helyettes főügyész. Miután a sajtóban megjelent egy hír egy olyan esetről, amikor egy pedagógus visszaélést követett el a diákjával szemben, az összes pedagógiai dolgozót kötelezték az erkölcsi bizonyítvány kikérésére. Szabó elmondta, az igénylők összesen 113 791 kérelmet nyújtottak be, ebből mostanáig 113 378-at dolgoztak fel, ennyi erkölcsi bizonyítványt adtak ki...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Sok roma gyerek azért kerül speciális iskolába, mert nem tud szlovákul

Elsősorban roma gyerekek járnak speciális iskolákba és osztályokba, mivel gyakran enyhe mentális fogyatékossgal diagnosztizálják őket – tájékoztatta a TASR hírügynökséget Filip Mónica, az oktatási minisztérium államtitkára. Tisztában vagyunk vele, hogy ezt az Európai Bizottság is a szemünkre veti. Azért is fontos az óvodai nevelés, hogy megtanulják a szlovák nyelvet azok a gyerekek, akik otthon például roma vagy magyar nyelven beszélnek. Az EU-tagállamok között Szlovákiában a legnagyobb a speciális oktatásban részesülő tanulók aránya, 2018-ban az alapiskolások 5,7%-a járt speciális osztályba. A roma tanulók aránya a speciális oktatásban az utóbbi években csökkent, de továbbra is ők teszik ki az ilyen osztályokba járó tanulók 63%-át, és a speciális iskolák tanulóinak 42%-át...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Idén sem maradtak el a Gyöngyösi Istvánra való megemlékezések

Az egykori balogi várkapitány és Gömör megye alispánja, a magyar barokk költészet egyik legnagyobb alakja 316 éve halt meg. A Márssal társalkodó Murányi Vénusz költőjének, Gyöngyösi Istvánnak csetneki nyughelyét minden évben felkeresik rajongói. A Kossuth rádió Határok nélkül augusztus 12-i adásába Palcsó Zsóka készített riportot a legutóbbi megemlékezésről. Rozsnyótól északra, a csetneki temető kertben található a végső nyughelye. Néhai Tökölly Gábor művészettörténész közbenjárásával az Immaculata-szoborcsoportot restauráló cég munkatársai újították fel a síroszlopot, s 2004. július 24-én egy bensőséges ünnepség

keretében, Gyöngyösi István halálának háromszázadik évfordulóján avatták újra. Azóta a lelkes rajongói igyekeznek minden évben felkeresni a helyet...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Elindult a Nemzetstratégiai Kutatóintézet Kárpát-haza Statisztikák online felülete

Elindult a Nemzetstratégiai Kutatóintézet Kárpát-haza Statisztikák online felülete, amelynek célja az adatszolgáltatás, tájékoztatás a Kárpát-medencei magyarság társadalmi és gazdasági helyzetéről. A felhasználók által kiválasztott mutatók adatai az NSKI-től igényelhetők. A tájékozódást metaadat-kereső, valamint interaktív térképek és infografikák segítik. Az oldalak folyamatos fejlesztésének távlatos célja a Kárpát-haza statisztikai jellegű információs rendszerének kialakítása...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Konferenciakötet: A cseh-szlovákiai magyarság megpróbáltatásai vallási, politikai, kulturális téren

2019 februárjában Szegeden a fenti címmel rendeztek nemzetközi konferenciát, melynek anyagát most egy karcsú kötetben jelentették meg. A kötetet a konferencia szervezője dr. Zombori István, nyugalmazott múzeumigazgató szerkesztette, és a METEM (Magyar Egyháztörténeti Enciklopédia Munkaközösség Budapest, HISTORIA ECCLESIASTICA HUNGARICA ALAPÍTVÁNY) adta ki, felelős szerkesztője Várszegi Asztrik. Az előadók valamennyien a felvidéki sors egy-egy területét elemezték. [...] Szegeden öszre egy következő konferencia szervezését tervezik Trianon és az egyház témára, mely szintén majd kötetben is megjelenik...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

A Gömörország nyári számának kiemelt témája: Egy gyalázatos diktátum

Ugyan mi más lehetne a Gömörország idei nyári számának vezértémája, mint Trianon százéves évfordulója. Vécsey Zoltán, Grosschmid Géza egykori írásait olvashatják újra, de beszámol a lap a régióban tartott megemlékezésekről is, ahogy nem hiányozhatnak a már megszokott rovatok sem. A szomorú évforduló kapcsán közli a folyóirat Mihályi Molnár László Kassa – a száz éve elrabolt város c. írását, ahogy Vécsey Zoltán A síró város c. regényének részletét, valamint Márai Sándor édesapjának, Grosschmid Géza A magyarság helyzete Csehszlovákiában c., 1925-ben, a nemzetgyűlési választások alkalmából tartott programbeszédét is. De beszámolnak a régióban tartott megemlékezésekről is...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Kiállítás: Kassa híres szülőttei, jubiláló személyiségei

A Kassai Polgári Klub (KPK) kezdeményezésére Kassa híres szülőttei, jubiláló személyiségei címen fontos kiállítást nyitottak augusztus 6-án a kassai MaJel Rovás Központ Figuratív Galériája termében, mely az Erzsébet utca 42. szám alatt található. Ez az utca Deák Ferenc és Forgách nevét is büszkén viselte. Kovács Ágnes igazgató bevezető szavai után Palenčárné Csáji Ildikó, a KPK elnöke nyitotta meg a tárlatot. Hangsúlyozta, Kassa a Magyar Királyság városaként a 19-20. század fordulóján a polgárosodás folyamatának csúcspontjára érkezett, aminek folyamánként számtalan kulturális és jótékonyági egyesület jött létre...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Múltidéző: Az egykori Szlovákiai Magyar Néprajzi Társaságról

Az 1989 decemberi „fogantatás” után 1990 első felében fokozatosan kezdett működni az akkor még Csehszlovákiai, utóbb Szlovákiai Magyar Néprajzi Társaság (SZMNT). Egy tevékeny évtizedet követően az ezredforduló környékén elenyészett a szervezet. Eredményeinek méltatása mellett felmerülhet a kérdés, lehetséges-e, szükséges-e egy hasonló társaság létrejötte napjainkban. A Csehszlovákiai Magyar Néprajzi Társaság első közgyűlése 1990. január 27-én, másfél hónappal az alakuló ülés után volt a pozsonyi Csemadok-székházban. Ha valaki végigszemlézi a megválasztott vezetőség névsorát, s felidézzi szakmai tevékenységüket, kevés kivételtől eltekintve olyan embereket talál ott, akik jelentősen hozzájárultak a szlovákiai magyar tudománytörténethez. Ág Tibor lett a tiszteletbeli elnök, a tényleges vezetéssel Liszka Józsefet bízták meg. Kocsis Aranka titkárként, Fehérváry Magda alelnökként, a kilencvenes évek végén a társaság elnöki posztját átvevő Dániel Erzsébet pénztárosként vállalt szerepet. [...] Ha az SZMNT szigorú értelemben vett szakmai tevékenységét tekintjük, a tudományos stafétát az 1997 őszén Liszka József vezetésével létrejött FKI-EK vette át...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

Egy élet az irodalom szolgálatában

A II. világháború utáni felvidéki magyar irodalom egyik alapozó és iránymutató nemzedékének tagjai 1930-as évjáratúak. Sajnos, többen (Dobos László, Török Elemér, Veres János) már nincsenek közöttünk, de pályatársai közül még a minap köszönhetjük Doba Gyulát és az idén tölti be 90. életévét a felvidéki irodalomtudomány és -kritika két nagy öregje is: Szeberényi Zoltán és Fónod Zoltán. [...] Szeberényi Zoltán [...] Már első, nagy figyelmet keltő könyve is egy monográfia volt (A vox humana poétája. György Dezső csehszlovákiai költészete, 1972). Később több antológiát is összeállított, és kritikai írásait is könyvbe gyűjtötte. A háború utáni felvidéki magyar írók portréit két kötetben foglalta össze (Magyar irodalom Szlovákiában 1945–1999, 2000)...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#)

Felvidéki Ministráns Olimpia kilencedik alkalommal

A felvidéki magyar ministránsok Szőgyénben gyülekeztek augusztus 14-én, hogy testi és lelki felüdülést nyerjenek az együttlét által. A Jópásztor Alapítvány és a Szőgyéni Katolikus Egyházközség szervezésében várták a házigazdák a fiúkat, az őket kísérő szülőket és a lelkiatyákat. [...]A szentmisén kívül, minden más a szabadtéren zajlott. A regisztráció a Nagyboldogasszony-templom előtt történt és a nap további részében a helyi sportpálya szolgált a programok lebonyolításának helyszínéül, az ebéd elfogyasztására és a kiértékelésre...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Mellár Dávid nyerte az Irodalmi Szemle elismerését

Az Irodalmi Szemle szerkesztősége 2019-ben „Szemmel tartva” néven vándordíjat alapított, azzal a céllal, hogy évente egy-egy fiatal alkotó, író, költő tevékenységére irányítsa a figyelmet, illetve segítse azt. Az elismerés keretében a díjazott nemcsak a Richard Aradský szobrászművész által készített plasztikát birtokolhatja egy éven át, hanem különleges figyelmet is kap a folyóirattól, amely egyrészt kiemelt print és online publikációs lehetőséget biztosít számára, másrészt vállalja, hogy – amennyiben a díjazott igényli – szakmai segítséget nyújt a pálya következő állomásához. A „Szemmel tartva” díjat idén Mellár Dávid költő nyerte el, az Irodalmi Szemle 2020-as évfolyamában közölt írásaiért, valamint első verseskötetéért, amely Vagy valami egészen más címmel idén jelent meg a pozsonyi Kalligram gondozásában...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

UKRAJNA/KÁRPÁTALJA

A kormány tizedére csökkentené az állami cégek számát

Denisz Smihal miniszterelnök kijelentette, a kabinet stratégiája az, hogy a több mint 3000 állami vállaltból mindössze 300 maradjon állami ellenőrzés alatt – tájékoztat az epravda.com.ua. „A kormányúléseken néhány rendkívül fontos témakört érintettünk az állami vagyon reformjáról és hatékony kezeléséről. Ezek a döntések képviselik az álláspontunkat a köz- és a magánszektor közötti egyensúly szabályozása terén” – mondta a kormányfő. Hozzátette, több mint 200 állami tulajdonban lévő vállalatot bíztak az Állami Vagyonkezelő Alap gondjaira azok privatizációjának megkezdése érdekében...” Forrás: Kiszó.net: [teljes cikk >](#)

Jövőre változhat a ZNO ukránból és matematikából

Jövőre megjelenhet az önálló (azaz irodalom nélküli) ukrán nyelv teszt a külső független értékelés vizsgatárgyai között, s változások képzelhetők el a matematikatesztet illetően is – jelentette a zn.ua Valerij Bojkóra, az Ukrán Oktatásminőség-értékelési Központ megbízott igazgatójára való hivatkozással. A tervek szerint a természettudományi szakokra való jelentkezéshez a jelenlegi ukrán nyelv és irodalom helyett jövőre ukrán nyelv tesztet követelhetnek meg. A humán szakokra készülőket esetében a tesztben meghagynák a feladatokat irodalomból...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

Kárpátaljai politikum: UMDSZ: érthetetlen, miért provokál a KMKSZ?

Nyilvános provokációnak tekinti az Ukrán Magyar Demokrata Szövetség (UMDSZ) a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) médiafelületein megjelent, az UMDSZ-t sértő, szándékosan rossz színben feltüntetni kívánó “értésüléseit”. Az országos magyar érdekvédelmi szervezet primitív hangulatkeltésnek tartja azt is, hogy a kulturális szövetség egyes középvezetői gúnyos, lejárató szándékú médiakampányt folytatnak az UMDSZ ellen a közösségi médiatérben. Aggasztó, egyben sokat mondó tény, hogy a hétvégén megjelentek a KMKSZ kampányhirdetményei, amiben semmifajta utalás nincs a magyar egységre. Politikai olvasatban ez egyértelmű bizonyítéka annak, hogy a KMKSZ semmiképp sem érdekelt a kárpátaljai magyar összefogás megteremtésében. [...] Dobsa István, a KMKSZ Ifjúsági Szervezetének elnöke Facebook-bejegyzésben reagált az UMDSZ választási összefogással kapcsolatos megnyilvánulásaira. „2020. október 25-én Ukrainában soron következő helyhatósági választásokat tartanak. Mint minden választás, ez is kiemelkedő fontossággal bír magyar közösségünk szempontjából. Sajnálattal tapasztalom azonban, hogy a két magyar érdekvédelmi szervezet a KMKSZ és az UMDSZ között még nem született érdemi megegyezés...” Forrás: Kiszó.net: [teljes cikk >](#) [teljes cikk >](#)

Videó: Aláírásgyűjtésbe kezd a KMKSZ a kárpátaljai magyarság őshonossá nyilvánításáért

Hamarosan aláírásgyűjtésbe kezd a KMKSZ annak érdekében, hogy a kárpátaljai magyarságot, mely 1100 éve él szülőföldjén, őshonosnak ismerjék el Ukrainában. – mondta Brenzovics László, a KMKSZ elnöke a TV 21 Ungvár Kibeszélő című műsorában. A politikus azt mondta, hogy az ukrán-magyar alapszerződésben az ukrán állam vállalta, hogy fenntartja a magyar oktatási rendszert, és azt sem kell elfelejteni, hogy az ukránok Magyarországon is őshonos nép, mindenféle velejáró joggal együtt...” Forrás: Karpát.ua: [teljes cikk >](#)

Robotikai fejlesztések öt kárpátaljai magyar iskola számára

A Bodnár Gábor Jótékonyági Alapítvány (BGJA) egyik célja a tehetséggondozás. Az utóbbi években az Emberi Erőforrások Minisztériuma támogatásának segítségével két ütemben öt középiskolát sikerült felszerelni korszerű informatikateremmel (munkaállomások, szerver- és tanárgép, hálózatkiépítés) és médiaeszközökkel, továbbá a digitális tehetséggondozó műhelymunkát is támogatta a BGJA. Az iskolák kiválasztásában a „GENIUS” Jótékonyági Alapítvány volt az alapítvány segítségére. Javaslatukra azon kárpátaljai magyar oktatási intézmények kerülnek fejlesztésre, melyek „GENIUS” Tehetségpontokként, regionális tehetséggondozó intézményekként működnek. A közeljövőben újabb két ilyen iskolában terveznek hasonló informatikai fejlesztéseket...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

BioBlitz 2020 – II. Kárpátaljai Élőlényleltár Nagydobronyban

A PAPILIO – Természet- és Környezetvédelmi Egyesület immár második alkalommal rendezte meg a Kárpátaljai Élőlényleltár programot, amely a Nyugat-Európában egyre szélesebb körben terjedő BioBlitz közösségi élőlényfelmérés mintáját követi. Ebből kifolyólag az esemény BioBlitz Kárpátalja néven valósult meg, ami a jövőben hivatalosan csatlakozik a nemzetközi BioBlitz-hálózathoz. Az elnevezés nem véletlen, hiszen a szóösszetételben a „Bio” jelentése élő, és ebben az esetben a biológiai sokféleségre utal, míg a „Blitz” jelentése roham. A program idén a karantén intézkedések miatt renthagyó formában valósult meg augusztus 10. és 13. között. Célja a Nagydobronyi Vadvédelmi Rezervátum élővilágának feltérképezése és tanulmányozása volt...” Forrás: Karpatalja.ma: [teljes cikk >](#)

Ideiglenes szoborpark Beregszász központjában. A szimpózium zárórendezvényén

A mai délutánon a város központjában a művelődési ház előtt, hacsak néhány órára is, szoborpark létesült. Ugyanis itt került kiállításra az a hét alkotás, amelyeket a Makkosjánosiban megtartott VII. Kárpátaljai Szobrásztábor művészei készítettek agyagból, kőből, acéllemezekből. A szobrásztábor zárórendezvényén a Kárpátaljai Magyar Drámai Színház művészei az alkalomhoz illő nagyszerű pantomimjátékot mutattak be...” Forrás: Karpatinfo.net: [teljes cikk >](#)

Kárpátalján szobrot állítanak a Magyarok Nagyasszonyának

... Az ezredforduló óta a Bethlen Gábor Alapítványt a szellemi honvédelem bázisaként működtetjük tovább. A magyarságszolgálat kiemelkedő képviselőinek kitüntető elismerése mellett feladatunknak tekintjük a nemzeti örökség védelmét, s az ezt szolgáló emlékjelek létesítését, karbantartását. Az elmúlt két évtized során sok-sok hézagpótló emlékjelellátó akcióban vett részt, s támogatott a BGA kuratóriuma. [...] Idén Beregszászon avattuk Kiss Ferenc alapító kurátorunk domborművét, Rieger Tibor alkotását. A szoborállítás folyamata 2020 Nagyboldogasszony napjától – a keresztény-keresztény egyházközösségek, a község, a támogatók összefogásával – kezdődjék el, s lehetőleg egy év múlva, 2021. augusztus 15-re, békében valósuljon meg...” Forrás: Karpatalja.ma: [teljes cikk >](#)

Magyar Arany Érdemkereszttel tüntették ki dr. Kész Barnabást

A kárpátaljai magyarság hagyományainak megőrzése érdekében végzett munkája elismeréseként Magyarország köztársasági elnöke, Áder János Magyar Arany Érdemkereszt kitüntetéssel adományozott dr. Kész Barnabás történésznek, néprajzkutatónak, az MTA köztestületének külső tagjának, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola (II. RF KMF) tanáranak, amelyet Szilágyi Mátyás beregszászi magyar főkonzul adott át augusztus 11-én Magyarország Beregszászi Konzulátusán. Néprajzkutatóként dr. Kész Barnabás az ugcasai magyarság hagyományos paraszti életmódját, tárgyi kultúráját (építkezés, gazdálkodás, viselet, díszítőművészet stb.) kutatja...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

SZERBIA/VAJDASÁG

Brnabić Zentán: Kétmilliárd dinárt fektetünk be tízezer fiatalba

A szerb kormány Az első fizetésem projekten keresztül kétmilliárd dinárt fektet be tízezer fiatalba, hogy megszerezzék első munkatapasztalatukat, jelentette ki ma Ana Brnabić kormányfő, s hozzátette, ha ez a projekt sikeres lesz, akkor ez csak a kezdet a fiatalok foglalkoztatásának ilyen fajta ösztönzése tekintetében. Brnabić Az első fizetésem projekt népszerűsítésén a zentai Biospringer gyárban elmondta, az állam kilenc hónapot fedez, a középfokú végzettséggel rendelkezők esetében 20 ezer dinárt, a felsőfokú végzettségűek esetében pedig 24 ezer dinárt ad, s arra számíthat, hogy ezek a fiatalok a támogatási időszak letelte után is maradnak a programban részt vevő vállalatoknál. [...]A pályázati felhívásokat augusztus 17-én írja ki a Köztársasági Foglalkoztatási

Hivatal. A dokumentációban ismertetik a jelentkezés minden részletét, valamint a feltételeket a munkaadók és az első munkahelyüket kereső fiatalok számára. A pályázat korhatáros, a támogatásra azok a fiatalok jelentkezhetnek, akik még nem töltötték be a 30. életévüket, nincs munkatapasztalatuk, az adataiknak szerepelniük kell a Köztársasági Foglalkoztatási Hivatal nyilvántartásában – tehát aktív munkakereső státussal kell rendelkezniük...” Forrás: Vajma.info: [teljes cikk > teljes cikk 2 >](#)

Videó: Orom történetéről őszre újabb könyv jelenik meg

A szerző, Pósa Mária 2012-ben adta ki első kötetét, Az oromi és völgyesi tanyavilág monográfiáját, amit most újabb érdekes történetekkel, adatokkal folytat. A szerző többéves munkája van a háttérben, amit kutatással töltött, annak érdekében, hogy az elmúlt évszázadokról átfogó képet alkosson. A kötetben szó esik egyebek mellett az első és második világháború áldozatairól, a környék legrégebbi településének maradványairól, és mindazokról, akik az oromi és völgyesi tanyavilágban nőttek fel...” Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

Adán a könyvtárban javában zajlik a Szarvas Gábor-emlékszoba kialakítása

Készül és formálódik az emlékszoba, amelyet Szarvas Gábor adai születésű nyelvésznek, a magyar nyelvművelés megteremtőjének tiszteletére alakítanak ki Adán a Szarvas Gábor Könyvtárban. Morvai Nagyball Tamara könyvtárostól, az emlékszoba projektum irányítójától megtudtuk, hogy az emlékszobaként szolgáló helyiséget már felújították, és hamarosan új bútorzatot állítanak be. Közben folyamatos végzik a Szarvas Gáborhoz köthető nyelvészeti és művelődéstörténeti anyag feldolgozását és a tárgyi emlékek rendezését. Mindebben fontos szakmai segítséget nyújt számukra Vastag Gázsó Hargita, a topolyai múzeum muzeológusa. A tervek szerint a megújult Szarvas-szobát októberben avatják fel...” Forrás: Magyarorszo.rs: [teljes cikk >](#)

A világhírű zentai művésztelep résztvevőinek alkotásaira is rányomja bélyegét

A zentai művésztelepen zajlik a munka, a koronavírus-járvány ellenére a művészek jó kedvvel alkotnak. Elsősorban vajdasági alkotók vesznek részt az idej munkában.[...] A munka a Zentai Alkotóházban folyik, a művészek megfelelő távolságot betartva alkotnak – tudtuk meg Hugyik Richárd koordinátortól, aki hozzátette, nemcsak az alkotás módját alakította át a járvány, de az idej művésztelep témáját is befolyásolta a világméretű pandémia. [...] Ugyanakkor Pejín Attilával, a Zentai Városi Múzeum vezetőjével szabad kezet adtunk a művészeknek, hogy ezt a helyzetet is megörökíthetik, kidolgozhatják, kialakíthatják magukból, amiben most találtak magunkat, és ami kihat mindannyiunk életére – mondta Hugyik Richárd, és hozzátette, mindez nem nyomta rá a bélyegét az alkotók kedélyállapotára. A tábor nagyon jó hangulatban telik, megfelelő a művészek hozzáállása, sok értékes alkotás kerül ki a kezeik közül, amelyeket a november 14-ére tervezett, a vajdasági magyar képzőművészet napjának alkalmából rendezett kiállításon tekinthetünk majd meg...” Forrás: Szabadmagyarszo.com: [teljes cikk >](#)

HORVÁTORSZÁG

Elkészültek a magyar nyelv oktatására vonatkozó új nemzeti alaptantervek

Elkészültek a magyar nyelv és irodalom oktatására vonatkozó új nemzeti alaptantervek (curriculumok), ami azt jelenti, hogy most szeptembertől a horvátországi magyar tannyelvű iskolákban, illetve a horvát tanítási nyelvű iskolákban, ahol Magyar nyelv és kultúra tantárgyat tanulnak a diákok, már az új curriculum szerint folyik majd az oktatás – tudtuk meg Csapó Nándortól, a zágrábi Tudományos és Oktatási Minisztérium nemzetiségi főosztályának vezetőjétől. Az új nemzeti alaptantervekkel a nemzeti kisebbségek oktatása is úgymond csatlakozik az oktatási reformhoz. Örülünk, hogy mostanra elkészült mindkét curriculum, és szeptembertől már ezek szerint folyik majd az oktatás. Ez egy hatalmas előrelépés, hiszen az A modell kerettanterve, ami 2006-ban készült el, de csak 2010-ben jelent meg hivatalosan, már elavult. A C modell Magyar nyelv és kultúra tantárgyat pedig a Pedagógiai Intézet által jóváhagyott kerettanterv alapján tanították a tanárok – nyilatkozta lapunknak Csapó Nándor. A curriculáris reformmal az oktatás paradigmájának megváltoztatására törekszenek, az a céljuk, hogy nagyobb hangsúlyt helyezzenek az életszerű tudás megszerzésére...” Forrás: Kepesujsg.com: [teljes cikk >](#)

Sorra újulnak meg egyházi épületeink

Idén is folytatódik a horvátországi magyarság által használt egyházi épületek felújítása. A sepsői református templomon további stabilizációs munkákat végeznek, a várardóci református templom új külsőt kap, míg Eszék-Rétfaluban a belső díszítőelemek restaurálása zajlik. A rétfalusi és a sepsői templom kizárólag horvát állami forrásból újul meg, míg a várardóci templom renoválására zágrábin kívül budapesti forrásokat is felhasználnak. Sepsén további kulcsfontosságú stabilizációs munkákat fognak elvégezni a templomon...” Forrás: Kepesujsg.com: [teljes cikk >](#)

Összeállította: Bóna László